

K § 162, odst. 2., zák. č. 221/1924 Sb. z. a n. — Zaměstnavatel může smluviti s osobou třetí, že ona bude zcela nebo zčásti hraditi pojistné za učně.

Přestupku podle § 260, lit. d), se dopustí zaměstnavatel, jenž sjednal s pojištěncem smlouvu, kterou práva vyplývající pro pojištěnce z tohoto zákona mají býti obmezena nebo zkrácena. Z ustanovení toho plyne, že předpis tento dán jest na ochranu zaměstnance, a to pod trestní sankcí § 262 a má za účel, aby zaměstnavatel smlouvou s ním jako s pojištěncem nezhoršil jeho situace, jakou mu zaručují ustanovení zákona. Předmětem této ochrany jest však výhradně jen pojištěnec sám, neboť jen jeho situaci má zákon v citované normě na zřeteli a jen jemu poskytuje v ní ochranu, jak je to patrné z toho, že mluví o obmezení nebo zkrácení práv vyplývajících ze zákona pro pojištěnce a o smlouvě s pojištěncem sjednané. O smlouvách sjednaných zaměstnavatelem s třetími osobami, které nejsou s ním v žádném poměru, na který by se vztahoval zákon č. 221/24, zákon ani v cit. paragrafu ani nikde jinde nemluví. Jest proto mylný právní názor žalovaného úřadu, v odvodním spise hájený, jako by z ustanovení § 260, lit. d), vyplývalo, že jsou jím chráněni ipso jure i rodiče, případně zákonní zástupci nezletilého zaměstnance (učně), neboť názor ten nemá opory ani v doslovu cit. ustanovení a nedá se vyvoditi ani z jeho účelu ani z jiného předpisu zákona. Jeho nesprávnost vynikne, uváží-li se, že dotčeným ustanovením mají býti chráněna práva pojištěncova jemu ze zákona č. 221/24 vyplývající, kdežto jeho rodičům, resp. zákonným zástupcům ze zákona toho přece žádná práva neplynou.

(Nález nejv. správ. soudu ze dne 2. prosince 1930, č. 18717/30.)

Závodní výbory.

Sděluje dr. J. Krakeš.

Závodní výbor jest oprávněn nahlédnouti do mzdových listin, jeví-li se nahlédnutí prostředkem ke splnění některého z úkolů závodního výboru a je-li konkrétními okolnostmi dána potřeba úkol takový provésti. Zařazení zaměstnance do mezdních sazeb podle nově uzavřené kolektivní smlouvy jest skutkovým podnětem, který nahlédnutí do mzdových a platových listin dostatečně ospravedlňuje.

Rozhodčí komise nálezem ze dne 31. ledna 1928, č. Rk 1/28, návrh závodního výboru, aby zaměstnavatelská firma uznána byla povinnou dovoliti závodnímu výboru nahlédnouti do mzdových listin, zamítla, a to v podstatě z toho důvodu, ježto zaměstnavatel je povinen dáti závodnímu výboru nahlédnouti do mzdových listin jen v případě potřeby a musí mu tedy dána býti možnost, aby posoudil, existuje-li tato potřeba. To nelze provésti jinak, než když delegát závodního výboru, pověřený nahlížením do mzdových listin, zaměstnavateli sdělí, z jakého důvodu dožaduje se závodní výbor nahlížení do mzdových listin.

Nejvyšší správní soud uvážil o stížnosti závodního výboru do tohoto rozhodnutí podané takto:

Závodní výbor odůvodňoval svoji žádost o nahlédnutí do mzdových listin zprvu tím, že již při první výplatě mzdy na základě nově uzavřené kolektivní smlouvy vyskytly se difference, které závodní výbor chce vyřešiti; v řízení před rozhodčí komisí však opíral svoji žádost pouze o to, že uzavřena byla se závodním dělnictvem nová kolektivní smlouva, a že se chce přesvědčiti, zda tato nová smlouva je správou závodu dodržována.

Nejvyšší správní soud uvážil, že podle § 3, odst. 1, lit. a), jest závodní výbor povolán dozírati na zachovávání mzdových a pracovních smluv

a že ke splnění tohoto úkolu závodnímu výboru uloženého. je za okolností potřebí do mzdových a platových listin nahlédnouti. Je sice pravda, že nelze na takovouto potřebu souditi, není-li konkrétního skutkového podnětu, a že nahlížení do platových a mzdových listin nemá povahu pravidelné nebo spontánní revise platových a mzdových poměrů, na-proti tomu nelze však neuznati, že i zařazení zaměstnanců do mezdních sazeb podle nově uzavřené kolektivní smlouvy jest skutkovým podnětem, který nahlédnutí do mzdových a platových listin dostatečně ospravedlňuje. Jdeť tu o změny stavu dosavadního a závodního výboru, který má dozírati na zachovávání mzdových a pracovních smluv, dlužno poskytnouti možnost, aby se přesvědčil, zdali nastalé změny byly náležitě provedeny.

Bez významu je také, že závodní výbor měl snad možnost opatřiti si znalost nových mezd ještě jiným způsobem, zejména dotazy přímo u dělníků, neboť rozhodné je pouze, zda nadešla potřeba, aby závodní výbor určitá data mzdová seznal. a je-li nahlédnutí do mzdových listin prostředkem k tomu způsobilým.

(Nález nejv. spr. soudu z 10./XII. 1930, č. 30.483/28; srovnej též nález z 29./IX. 1926, č. 19.271.)